

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
“ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ”**

першого (бакалаврського) рівня

за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями)

спеціалізація І7.01 Фізична терапія

галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Освітня кваліфікація: Бакалавр терапії та реабілітації

за спеціалізацією (Фізична терапія)

Професійна кваліфікація: Асистент фізичного терапевта

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ **Ігор ЦЕПЕНДА**

(протокол № 09 від “27” серпня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію

з “01” вересня 2025 р.

В.о.ректора _____ **Ігор ЦЕПЕНДА**

(наказ № 91/06-14-с від “29” серпня 2025 р.)

Івано-Франківськ, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми к. фіз.вих, доц. Любов МИКИТИН

Члени робочої групи к. мед.н, проф. Марія АРАВІЦЬКА

 PhD, доц. Іванна ДІДОХА

 PhD, доц. Світлана НАКОНЕЧНА

ВНЕСЕНО:

Кафедра терапії, реабілітації і морфології

Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

Протокол № 2 від «06» травня 2025 р.

Завідуючий кафедри д. мед.н, проф. Лідія ШЕРЕМЕТА

Завідуючий кафедри к. мед.н, доц. Зіновій ЯЩИШИН

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № 10 від «19» травня 2025 р.

Голова вченої ради к. пед.н., проф. Ярослав ЯЦІВ

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 91/06-14-С від «29» 08 2025 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

«01» 09 2025 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма "Фізична терапія, ерготерапія" з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, галузь знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія, затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 4 від «26» квітня 2018 р.) та введена в дію Наказом ректора № 4 від «26» квітня 2018 р.

У зв'язку із зміною назви спеціальності 227 "Фізична терапія, ерготерапія" на "227 Терапія та реабілітація" згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 № 1392 і рекомендацій стейкхолдерів та студентів, у 2023 році була представлена нова редакція ОПІ «Фізична терапія, ерготерапія», затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 07 від «30» серпня 2023 р.) та введена в дію Наказом ректора № 75/06-14-С-І від «30» серпня 2023 р.

У 2024 році відповідно до побажань та рекомендацій стейкхолдерів освітньо-професійна програма була оновлена, затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 08 від «30» серпня 2024 р.) та введена в дію Наказом ректора № 81/06-14-с від «01» вересня 2024р., приведена до стандарту вищої освіти України та наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419. У зв'язку із внесенням змін до стандарту вищої освіти України, освітньо-професійна програма була оновлена згідно наказу Міністерства освіти і науки України 29.10.2024 р. № 1541.

Освітньо-професійна програма містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, перелік компетентностей випускника, нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти.

У 2025 році було проведено оновлення освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» відповідно до сучасних вимог, стандартів вищої освіти та рекомендацій експертної групи та галузевої експертної ради. Було розглянуто зміст освітньої програми та навчальний план здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності І7 «Терапія та реабілітація». Згідно з наказом від 02 вересня 2025 року № 763 внесено відповідні зміни до освітньої програми в частині назви університету у зв'язку із завершенням процедури його перейменування.

Розроблено робочою групою у складі:

Любов МИКИТИН – голова робочої групи, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Марія АРАВИЦЬКА – член робочої групи, кандидат медичних наук, професор кафедри терапії, реабілітації і морфології.

Іванна ДІДОХА – член робочої групи, доктор філософії за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Світлана НАКОНЕЧНА – член робочої групи, доктор філософії за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, доцент кафедри терапії, реабілітації і морфології.

Христина ФІЛЬ – здобувач вищої освіти спеціальності 17 Терапія та реабілітація.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Катерина ЗАВГОРОДНЯ** – член робочої групи, завідувача Центром фізичної та реабілітаційної медицини в Івано-Франківській обласній лікарні.

2. **Павло БАГРОВЕЦЬКИЙ** – член робочої групи, завідувач відділення відновного лікування дорослих та дітей до 3-х років з ураженням нервової системи та опорно-рухового апарату у КНП «Яблунівська РЛ».

**1. Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальності І7 Терапія та реабілітація**

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет фізичного виховання і спорту кафедра фізичної терапії, ерготерапії кафедра терапії, реабілітації і морфології
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітня кваліфікація	Бакалавр терапії та реабілітації за спеціалізацією (Фізична терапія)
Професійна кваліфікація	Асистент фізичного терапевта
Офіційна назва програми	Фізична терапія, ерготерапія
Тип диплома та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Форма здобуття освіти	Очна (денна)
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості освіти Сертифікат про акредитацію освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія», № 15287 Строк дії сертифіката до 01.07. 2030 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LL – 6 рівень.
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або освітнього ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст». Обсяг освітньої програми на базі повної загальної середньої освіти – 3 роки 10 місяців (денна форма навчання); – на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»: 2 роки 10 місяців (денна форма навчання) з перезарахуванням 60 кредитів ЄКТС, отриманих в освітній програмі підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) за спеціальностями 223 «Медсестринство», 224 «Технології медичної діагностики та лікування», 017 «Фізична культура та спорт» в обсязі не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС.

	Загальний обсяг клінічних практик з терапії та реабілітації становить не менше 24 кредитів ЄКТС.
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/227-fizychna-terapiia-erhoterapiia/

2. Мета освітньої програми

Метою є підготовка висококваліфікованих, фахівців зі спеціальності І7 Терапія та реабілітація, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, зокрема, опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Мета ОП відповідає Стратегії розвитку університету на 2020-2027 рр. (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>)

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	<p>Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення</p> <p>Спеціальність: І7 Терапія та реабілітація.</p> <p>Спеціалізація: І7.01 Фізична терапія.</p> <p>Об'єкти вивчення та діяльності: порушення рухових та пов'язаних з ними функцій, що забезпечують активність та участь особи, оптимізація функціонування відповідно до бажань і потреб людини.</p> <p>Цілі навчання: реалізація індивідуальної програми фізичної терапії, або компонентів індивідуального реабілітаційного плану, що стосуються фізичної терапії, з метою покращення стану здоров'я осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, методів обстеження і контролю.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: порушення функцій, активності та участі осіб різних нозологічних та вікових груп, теоретичні основи фізичної терапії (сфера та складники діяльності фізичного терапевта, законодавча база, етичний кодекс фізичного терапевта, безпечне провадження професійної діяльності тощо), заходи фізичної терапії.</p> <p>Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання, контролю у фізичній терапії; обробки інформації; технології реалізації заходів фізичної терапії, вербального і невербального спілкування.</p>
---	--

	<p>Інструменти та обладнання для тестування та вимірювання фізичної терапії; у фізичній терапії; проведення заходів контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма прикладної спрямованості базується на сучасних наукових положеннях та узагальненнях передової практики в процесі підготовки конкурентоспроможного фахівця, який володіє сучасними технологіями у сфері фізичної терапії, ерготерапії, здатний до навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Підготовка фахівців ступеня вищої освіти «бакалавр», здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, ерготерапією, реабілітацією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Унікальність освітньо-професійної програми полягає у забезпеченні реалізації основних вимог Закону України «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я», що проявляється через здійснення навчально-практичної діяльності, у галузі охорони здоров'я з урахуванням регіональних особливостей Прикарпаття.</p> <p>Перелік освітніх компонентів програми сформований відповідно до стандарту вищої освіти України та наказу Міністерства освіти і науки України від 29.10.2024 р. № 1541, а також із врахуванням сучасних світових практик та вимог професійного стандарту Української асоціації фізичних терапевтів https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/PS_PT_2023_approved.pdf</p> <p>Програма забезпечує індивідуальну траєкторію навчання з огляду на вимогу стейкхолдерів щодо потреб у фахівцях для реабілітації поранених військовослужбовців та цивільних осіб, які постраждали внаслідок бойових дій.</p> <p>В програмі враховано соціально-економічний статус та потреби ринку праці Західного регіону України та Івано-Франківської області, що сприяє шляху реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, з урахуванням його здібностей, інтересів, власних потреб та потреб ринку праці, ступеня розвитку медичної інфраструктури та високого професійного рівня науково-педагогічних працівників.</p>

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Академічні права випускників	Випускники мають право на здобуття освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти.
Працевлаштування	На посаду асистента фізичного терапевта.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді: лекцій, (мультимедійних, інтерактивних), семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, практичної підготовки, написання курсових робіт, самостійного навчання, залучення студентів до участі в конкурсах, олімпіадах та науково-дослідних заходах.
Оцінювання	<p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Поточний контроль містить: тестування (така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі); творчі завдання (проводиться з метою формування компетентностей у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення); самостійна робота (така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно); індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи) проводяться протягом семестру з метою формування практичних компетентностей щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового екзамену / заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів. Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – систематично відвідувати заняття; – вести конспекти лекцій і семінарських занять; – брати активну участь у роботі на семінарських заняттях; – виконувати тестові завдання; – виконувати індивідуальні семестрові завдання. <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних робіт, доповіді на семінарських</p>

	заняттях, есе, підсумкова атестація – екзамен. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється 100-бальною шкалою з переведенням її у оцінки ECTS та національну шкалу: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни” і вербальною: “зараховано”, “незараховано з можливістю повторного складання” та “незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”; за шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).
--	---

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі компетентність практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.
Загальні компетентності	<p>ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу компетентності</p> <p>ЗК 02. Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями</p> <p>ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії</p> <p>ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти,</p>

	дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність і участь особи,</p> <p>СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії.</p> <p>СК 03. Здатність провадити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп</p> <p>СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю (додаток 1).</p> <p>СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.</p> <p>СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тестів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати.</p> <p>СК 07. Здатність провадити професійну діяльність відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.</p> <p>СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.</p> <p>СК 09. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.</p>
<p>7. Нормативний зміст підготовки бакалавра за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація спеціалізація І7.01 Фізична терапія, сформульований у термінах результатів навчання</p>	

- PH 01. Використовувати рухову активність людини для зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом.
- PH 02. Вміти спілкуватися українською та іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
- PH 03. Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
- PH 04. Вести професійну документацію.
- PH 05. Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.
- PH 06. Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття.
- PH 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.
- PH 08. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах.
- PH 09. Аналізувати і застосовувати сучасні науково-доказові дані для виконання професійних завдань.
- PH 10. Визначати симптоми та синдроми (Додаток 1); описувати обмеження функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 та визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021
- PH 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (Додаток 1); оцінювати отриману інформацію.
- PH 12. Реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії під супервізією фізичного терапевта, уміти здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій та асоційованих з ними обмежень активності та участі (додаток 2).
- PH 13. Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових вимог та норм професійної етики.
- PH 14. Проводити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність.
- PH 15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації.
- PH 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.

РН 17. Проводити інструктаж та навчання пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, опікунів.

РН 18. Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій (згідно додатку 2), та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

РН 19. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Науково-педагогічні працівники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, які здійснюють освітній процес з реалізації програми, відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, основане на вимогах Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», спеціальності І7 «Терапія та реабілітація», затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2024р. № 1541 про науково-педагогічний склад, який може забезпечити нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти. Підвищення кваліфікації за фахом здійснюється систематично, відповідно до Порядку підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників, весь професорсько-викладацький склад керується чинним законодавством України і нормативно-правовими актами, які визначають форми і зміст освітнього процесу.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення сформоване відповідно до Додатку 5 наказу МОН № 1541 України від 29.10.2024 року «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю І7 «Терапія та реабілітація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу з реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	До кожної навчальної дисципліни складено навчально - методичні комплекси дисциплін, які включають: силабуси, конспекти лекцій; плани семінарських, практичних або лабораторних занять та їх методичне забезпечення; дидактичне забезпечення та методичні рекомендації до

	<p>самостійної роботи; питання та тестові завдання до поточного та семестрового контролю знань; перелік основної та додаткової літератури; інтернет ресурсів; перелік засобів діагностики навчальних досягнень та технічних засобів навчання; навчальну літературу з кожної дисципліни. Дисципліни забезпечені інформаційними засобами навчання. В університеті функціонує система дистанційного навчання, в якій здобувачі вищої освіти мають доступ до усіх складових навчальних дисциплін (лекційний матеріал, матеріал для підготовки до практичних занять, для самостійної роботи, додаткові та методичні ресурси, матеріал для контролю. Посилання: https://d-learn.pro/ Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Всі ресурси бібліотеки доступні через сайт електронної наукової бібліотеки університету: http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php</p>
<p>9. Академічна мобільність</p>	
<p>Індивідуальна академічна мобільність реалізується у рамках між університетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки.</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Національна академічна мобільність на ОП регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету https://ic.pnu.edu.ua/стратегіяінтернаціоналізації/: інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+ KA 1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива, за умови володіння іноземними здобувачами українською мовою</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Передбачено відповідно до правил прийому до Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>

2. Перелік компонент освітньо–професійної програми

та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонент освітньо-професійної програми

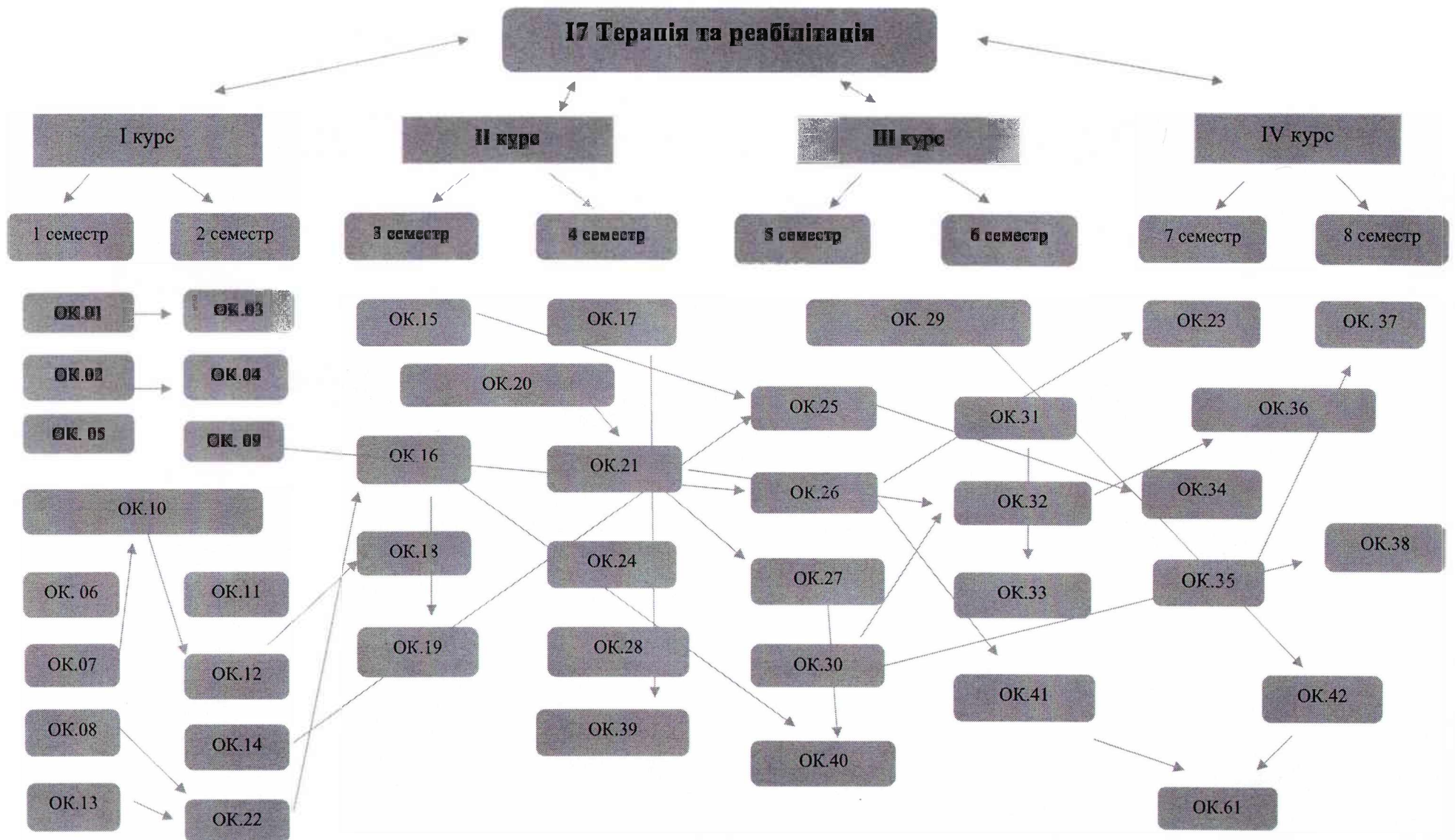
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти, практики)	К-сть кр-тів ЄКТС	Форма підсум- кового контролю
1.ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
Цикл загальної підготовки			
ОК.01	Латинська мова та медична термінологія	3	залік
ОК.02	Історія України	3	екзамен
ОК.03	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
ОК.04	Філософія	3	залік
ОК.05	Іноземна мова	6	екзамен
Цикл професійної підготовки			
ОК.06	Гігієна та основи екології	3	залік
ОК.07	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (Вступ до спеціальності)	3	екзамен
ОК.08	Теорія та технології оздоровчо-рекреаційної рухової активності	3	залік
ОК.09	Теорія та методика фізичного виховання	3	залік
ОК.10	Нормальна та функціональна анатомія людини	12	екзамен
ОК.11	Основи педагогіки і психології	3	залік
ОК.12	Біологічна хімія нормальна та рухової активності	3	екзамен
ОК.13	Нормальна фізіологія людини	6	екзамен
ОК.14	Методи корекції рухової активності осіб із особливим потребами	3	залік
ОК.15	Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності	3	залік
ОК.16	Методи математичної статистики та інформаційні технології	3	залік
ОК.17	Терапевтичні вправи	6	екзамен
ОК.18	Патологічна фізіологія	3	екзамен
ОК.19	Біомеханіка та клінічна кінезіологія	3	екзамен
ОК.20	Класичний та лікувальний масаж	6	екзамен
ОК.21	Основи внутрішніх хвороб та хірургії з курсом клінічно-реабілітаційного менеджменту	6	екзамен
ОК.22	Основи МКФ	3	екзамен
ОК.23	Інструментальні, функціональні та лабораторні методи діагностики	3	екзамен
ОК.24	Медична етика, деонтологія і право	3	залік
ОК.25	Преформовані фізичні чинники	3	екзамен
ОК.26	Реабілітаційна психологія	3	залік
ОК.27	Спортивна медицина	3	залік
ОК.28	Технічні засоби реабілітації	3	екзамен

ОК 29	Основи травматології з курсом клінічного реабілітаційного менеджменту	9	екзамен
ОК 30	Фізична терапія в педіатрії	3	екзамен
ОК 31	Переміщення та позиціонування	3	екзамен
ОК 32	Науково-доказова практична діяльність у фізичній терапії, ерготерапії	3	екзамен
ОК 33	Долікарська допомога при невідкладних станах	3	екзамен
ОК 34	Основи реабілітації у військовій медицині	3	екзамен
ОК 35	Моделі надання реабілітаційних послуг (на основі МКФ)	6	екзамен
ОК 36	Основи неврології та нейрохірургії з курсом клінічно-реабілітаційного менеджменту	9	екзамен
ОК 37	Основи діяльності мультидисциплінарної реабілітаційної команди	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		150	
Практична підготовка			
ПП 38	Виробнича (клінічне навчання за професійним спрямуванням)	6	залік
ПП 39	Виробнича (клінічна, фізична терапія при порушеннях серцево-судинної та дихальної системи)	6	залік
ПП 40	Виробнича (клінічна) практика (фізична терапія, ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату)	6	залік
ПП 41	Виробнича (клінічна) практика (фізична терапія, ерготерапія при порушеннях нервової системи)	9	залік
Загальний обсяг циклу практичної підготовки		27	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
ВК 42	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК 43	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК 44	Вибіркова дисципліна 3 / Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських (теоретична підготовка) *	3	залік
ВК 45	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК 46	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК 47	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК 48	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК 49	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
ВК 50	Вибіркова дисципліна 9	3	залік
ВК 51	Вибіркова дисципліна 10	3	залік
ВК 52	Вибіркова дисципліна 11	3	залік
ВК 53	Вибіркова дисципліна 12	3	залік
ВК 54	Вибіркова дисципліна 13	3	залік
ВК 55	Вибіркова дисципліна 14	3	залік
ВК 56	Вибіркова дисципліна 15	3	залік
ВК 57	Вибіркова дисципліна 16	3	залік
ВК 58	Вибіркова дисципліна 17	3	залік

ВК 59	Вибіркова дисципліна 18	3	залік
ВК 60	Вибіркова дисципліна 19	3	залік
ВК 61	Вибіркова дисципліна 20	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		60	
3. АТЕСТАЦІЯ			
ОК 62	Єдиний державний кваліфікаційний іспит	3	
Всього		3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 “Про затвердження Порядку проведення базової загальновійськової підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських” (теоретична підготовка), листа Міністерства освіти і науки України від 14.03.2025 р. № 1/4893-25 “Про запровадження базової підготовки здобувачів освіти” та наказу ректора від 10.03.2025 р. № 183 “Про запровадження в університеті базової загальновійськової підготовки”.

2.2. Структурно – логічна схема ОП

3. Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Заклади вищої освіти мають право встановлювати додаткові форми атестації.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань І Охорона здоров'я».

Єдиний державний кваліфікаційний іспит у практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах, максимально наближених до професійної діяльності. Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок необхідних для здійснення заходів фізичної терапії в травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, в також інших (за вибором ЗВО) напрямках охорони здоров'я. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.

Гарант освітньої програми

Любов Микитин

6. Вимоги професійних стандартів

Повна назва Професійного стандарту	Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта»
Назва та реквізити відповідного документу	Асистент фізичного терапевта, затверджений 20 січня 2023 року, внесений до Реєстру кваліфікацій 01 лютого 2023 року https://register.ngs.gov.ua/uploads/0/445-profesijniji standart asistent fizicnogo terapevta.pdf
Особливості стандарту вищої освіти, пов'язані з наявністю даного Професійного стандарту	Вимоги Стандарту враховані при визначенні основних стандарту вищої компетентностей, що має здобути випускник, термінів освіти, пов'язані з навчання, тривалості клінічних практик, результатів наявністю даного навчання, вимог до атестації та вимог до якості.

7. Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм з підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Вимоги до клінічного компоненту освітньої програми базового рівня підготовки за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація спеціалізація І7.01 Фізична терапія. Для набуття фахових компетентностей необхідно не менше 24 кредитів клінічних практик (клінічного навчання) з фізичної терапії тривалістю не менше 6 кредитів кожна. Проходження кожної клінічної практики у повному обсязі є обов'язковим.

Клінічні практики/ клінічне навчання проводяться у реабілітаційних закладах, відділеннях, підрозділах у галузях охорони здоров'я, соціального захисту тощо, які надають реабілітаційну допомогу під керівництвом штатного фізичного терапевта за напрямками фізична терапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної та нервової систем осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп. Професійна підготовка на клінічних базах повинна передбачати використання симуляційних методів навчання, роботу із застосуванням відповідного обладнання та безпосередню роботу з пацієнтом/клієнтом. У клінічних умовах студенти мають розвивати базові клінічні навички обстеження, втручання та контролю.

Для забезпечення клінічних практик необхідно укласти договори про практику (співпрацю, меморандум, тощо) із закладами охорони здоров'я, соціального захисту тощо, що надають реабілітаційну допомогу в гострому, післягострому та довготривалому періодах.

Кожен ЗВО повинен забезпечити штатних науково-педагогічних працівників відповідальних за компонент клінічного навчання академічної програми, які мають бути фізичним терапевтом та виконувати обов'язки координатора клінічного навчання.

Роль координатора клінічного навчання передбачає:

1. Організація та забезпечення клінічного навчання згідно законодавчих, стичних та практичних професійних настанов;
2. Налагодження та підтримка комунікації з уповноваженою особою від бази

практики упродовж клінічного навчання;

3. Укладання договору про співпрацю між ЗВО та базами практики;
4. Встановлення цілей клінічної практики та прогнозованих результатів клінічного навчання на базі практики (Додаток 3 та 4);
5. Комунікація зі студентами щодо встановлення та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання;
6. Комунікація з клінічними супервізорами щодо виконання академічної програми та досягнення очікуваних результатів клінічного навчання;
7. Підготовка документації та контроль за її веденням;
8. Оцінювання загальних результатів клінічного навчання;
9. Вирішення конфліктних ситуацій під час клінічного навчання.

Клінічне навчання здійснюється під супервізією фізичних терапевтів, які працюють на базах практик.

Основна роль клінічного супервізора полягає у створенні умов для досягнення очікуваних результатів клінічного навчання.

Відповідальність фізичного терапевта як клінічного супервізора передбачає:

1. Організаційне забезпечення та планування діяльності клінічного навчання;
2. Оцінювання успішності студента, шляхом безпосереднього спостереження;
3. Виконання ролі професійної моделі для наслідування студентом упродовж клінічної практики.

На початку навчання для клінічної (ознайомчої) практики формують групи з розрахунку не більше 4-6 студентів на одного клінічного супервізора.

Під час клінічної практики, яка передбачає безпосередню взаємодію студентів з пацієнтами, один клінічний супервізор керує роботою не більше трьох студентів.

Вимоги до викладацького складу:

Гарантом програми/членом робочої групи освітньої програми при ліцензуванні (акредитації) освітньої програми за спеціалізацією І7.01 Фізична терапія має бути особа, з освітою спеціаліста /магістра з фізичної реабілітації фізичної терапії, терапії та реабілітації, захистила дисертаційну роботу кандидата чи доктора наук.

Дисципліни, що формують спеціальні компетентності мають викладати фахівці, які займають/можуть займати посаду фізичного терапевта.

Дисципліни, які формують здатність розуміти медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії викладаються науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.

Вимоги до матеріально-технічного забезпечення реалізації освітньої програми за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація спеціалізацією І7.01 Фізична терапія представлені у додатку 3.

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про освіту» <http://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>.
2. Закон «Про вищу освіту» <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я» <https://zakon.rada.gov.us/laws/show/1053-20//Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
5. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010.- <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 14.08.1998 р. No251 Про затвердження Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів і «Медицина» «Фармація» з вищою освітою напрямів <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-98#Text>
7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. No 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
8. Наказ від 31.05.2023 № 995 Про затвердження Примірного таблицю матеріально-технічного оснащення стаціонарних реабілітаційних відділень, підрозділів закладів охорони здоров'я, які надають реабілітаційну допомогу дорослим у післягострому реабілітаційному періоді <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0995282-23#Text>
9. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. - <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>;
10. Entry level occupational therapy core knowledge and practice skills <https://www.root.co.uk/sites/default/files/Entry-level-core-OT.pdf>
11. TUNING Qualifications Reference Framework (мета-профіль) Загальні дескриптори програми бакалавра в предметній галузі ерготерапії <https://www.tuning-calohex.eu/files/gd/6b81e27b71f0fccbb4719b08c64c8c8d3cad4.pdf>.
12. Мінімальні стандарти освіти ерготерапевтів від Всесвітньої Федерації Ерготерапії (World Federation Occupational Therapists) <https://wfot.org/resources/new-minimum-standards-for-the-education-of-occupational-therapists-2016-e-copy>
13. Entry level occupational therapy core knowledge and practice skills, Copyright © College of Occupational Therapists, 2016 ISBN 978-1-905944-60-6
14. World Physiotherapy. Physiotherapist education framework, London, UK: WorldPhysiotherapy; 2021. <https://world.physio/sites/default/files/2021-07/Physiotherapist-education-framework-FINAL.pdf>

**Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта/клієнта
фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем:**

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- послаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер-гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження

- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- частота дихання /ЧД

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки

- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону.
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Рекомендовані інструменти обстеження

1. Індекс маси тіла/МТ
2. Ортостатична проба
3. Шкала вираженості задишки mMRC (modified Medical Research Council/ mMRC)
4. Опитувальник госпіталю Св. Георгія для оцінки дихальної функції пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ) (The Saint George's Respiratory Questionnaire /SGRQ)
5. Клінічна анкета відносно хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) (The Clinical COPD Questionnaire/CCQ) (24 години, 7 днів)
6. Візуальна аналогова шкала болю /ВАШ (Visual Analog Scale/VAS)
7. Числова шкала болю (Numeric Pain Rating Scale/NPRS)
8. Гоніометрія
9. Мануальне м'язове тестування /ММТ (Manual Muscle Test/MMT)
10. Кистьова динамометрія
11. Тест «Сядь-встань за 30 сек» (30 Second Sit to Stand Test/30CST)
12. Тест «Встань та йди» (The Timed Up and Go Test /TUG)
13. 10-тиметровий тест (10 Meter Walk Test/10MWT)
14. 6-тихвилинний тест ходи (6 Minute Walk Test/6MWT)
15. 2-охвилинний тест ходи (2 Minute Walk Test/2MWT)/ 1 хвилинний тест ходи (1 Minute Walk Test/[MWT)
16. Педіатрична шкала рівноваги (Pediatric Balance Scale/PBS)
17. Шкала рівноваги Берга (Berg Balance Scale/BBS)
18. Стояння на одній нозі (Single leg stance or "One-legged stance test"/SLS or OLST)
19. Тестування функціонального досягання (Functional Reach Test/Modified Functional Reach Test/FRT/MFRT)
20. Тест «Чотири квадрати» (Four Square Step Test/FSST)
21. Тест контролю тулуба (Trunk control test/TCT)
22. Шкала Борга (Borg Rating Of Perceived Exertion/Borg RPE scale)
23. Індекс інвалідності Освестрі (Oswestry Disability Index/ODI)
24. Таблиця оцінювання обмеження життєдіяльності Всесвітньою організацією охорони здоров'я 2.0 (World Health Organization Disability Assessment Schedule 2.0/WHODAS 2.0)
25. Індекс Бартела (Barthel Index /BI)
26. Оцінка рівня незалежності при травмі спинного мозку (Spinal Cord Independence Measure/SCIM)
27. Міжнародні стандарти неврологічної класифікації травм спинного мозку/Шкала ASIA) (International Standards for Neurological Classification of Spinal Cord Injury/ ISNCSCI)

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (дихальні, загально-розвиваючі, аеробного характеру, на розтяг та розслаблення м'язів, на розвиток сили)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізації маніпуляції/масаж тощо)
- функціональне тренування
- техніки очищення/дренажу дихальних шляхів
- фізичні агенти та механічні методи

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (на зменшення болю та набряку, на розвиток сили, на розвиток витривалості, на підтримку амплітуди руку, на гнучкість, на рівновагу, на координацію)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів (суглобова гра тощо), масаж, постізометрична релаксація)
- підбір, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами
- фізичні агенти, механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи з опором (сила та витривалість), на підтримку наявної/досягнення фізіологічної амплітуди руху, на розвиток/відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг), на розвиток відновлення рівноваги, на розвиток відновлення координації, на розвиток відновлення дрібної моторики, дихальні)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів, масаж, постізометрична релаксація тощо)
- підбір, навчання, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами
- фізичні агенти та механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи.

Настанови з оцінювання клінічних навичок фізичного терапевта

Результати клінічного навчання базового рівня підготовки бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 17.01 Фізична терапія	Відповідність програмному результату навчання
I Розділ. Професійна практика:	
<p>1 Безпека (Фундаментальний результат)</p> <p>Підтримує безпечне робоче середовище. Визнає фізіологічні та психологічні зміни у пацієнтів/клієнтів і відповідним чином коригує втручання. Розуміє протипокази та застереження щодо фізичної терапії, розуміє як поводити себе в разі виникнення ускладнень та погіршення стану пацієнта/клієнта під час занять, за потреби вміє надати першу допомогу.</p> <p>Безпечно працює без ризику для пацієнта/клієнта, себе та інших (використовує належну біомеханіку, рівень відповідної допомоги під час втручання та активності). За необхідності звертається за допомогою.</p> <p>Дотримується політик та процедур охорони праці, включаючи порядок запобігання появи та поширенню інфекцій та інфекційного контролю (використовує засоби індивідуального захисту, спеціальне обладнання, дотримується правил гігієни).</p>	<p>RH 07. RH 09. RH 14. RH 15.</p>
<p>2. Професійна поведінка (Фундаментальний результат)</p> <p>Демонструє професійну поведінку у будь-яких ситуаціях відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов. Дотримується політики та процедур закладу, включаючи години роботи та відповідний одяг. Приходить добре підготовлений, пропонує допомогу, шукає можливості для навчання.</p> <p>Ставить потреби пацієнта/клієнта вище власних інтересів. Підтримує конфіденційність пацієнта/клієнта відповідно до кращих практик та нормативно-правових стандартів. Цінує гідність/приватність пацієнта/клієнта як особи.</p>	<p>RH 13. RH 19.</p>
<p>3. Комунікація (Фундаментальний результат).</p> <p>Комунікація вербально та невербально, професійно та своєчасно з членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди, пацієнтом/клієнтом, родиною, доглядачами. Комунікує відповідно ситуаційним потребам, обирає відповідний час, місце, тему та аудиторію для спілкування. Намагається попередити конструктивно вирішити конфліктні ситуації.</p>	<p>RH 02. RH 03. RH 16. RH 17.</p>

<p>4. Професійний розвиток (Фундаментальний результат)</p> <p>Визначає свої сильні та слабкі сторони під час клінічного навчання. За необхідності звертається за допомогою до фізичного терапевта іншого фахівця щодо подолання обмежень чи вирішення проблем пацієнтів/клієнтів. Шукає та приймає досвід навчання для підвищення клінічної та професійної ефективності.</p> <p>Оцінює себе для покращення клінічної та професійної продуктивності. Шукає зворотного зв'язку від інших для покращення клінічної практики. Демонструє поставлення до зворотного зв'язку.</p> <p>Включає зворотний зв'язок у майбутній досвід. Надає зворотній зв'язок іншим, враховуючи потреби одержувача.</p>	<p>RH 09. RH 19.</p>
<p>5. Відповідальність</p> <p>Визначає, визнає та приймає відповідальність за свої дії та повідомляє про помилки. Несе відповідальність за навчання, організацію і виконання переміщення пацієнта/клієнта, страхування пацієнта/клієнта під час переміщення, включаючи підбір обладнаних та безпечних методів переміщення. Звітує відповідно ієрархії підзвітності, що відповідає контексту проведення клінічної практики. Дотримується відповідного етикету під час нарад та зборів реабілітаційної команди, принципів та правових рамок, що стосуються навчання в клінічних умовах, включаючи, конфіденційність пацієнта, стику та отримання інформованої згоди на реабілітацію. Дотримується принципів та практики самостійного навчання упродовж усього клінічного навчання. Дотримується пацієнтоцентричної моделі надання реабілітаційних послуг. Своєчасно і в доступній формі інформує пацієнта/клієнта, родину, доглядачів про планування проведення обстеження і втручання (час, місце, одяг тощо). Своєчасно і відповідно вимог клінічного навчання несе відповідальність за інформування клінічного супервізора щодо запиту, побажань чи скарг пацієнта/клієнта, сім'ї, доглядачів, ведення відповідної документації.</p>	<p>RH 03 RH 13 RH 14 RH 15 RH 16 RH 19</p>
<p>6. Культурна компетентність</p> <p>Розуміє індивідуальні і культурні відмінності і відповідно адаптує свою поведінку у всіх аспектах послуг фізичної терапії. Спілкується, враховуючи різницю за расовою / етнічного приналежністю, віросповіданням, статтю, віком, національним походженням, сексуальною орієнтацією, інвалідністю, станом здоров'я. Пристосовує надання послуг з фізичної терапії з урахування</p>	<p>RH 03. RH 13.</p>

відмінностей, цінностей, уподобань та потреб пацієнтів / клієнтів.	
II розділ. Менеджмент пацієнта/клієнта:	
<p>7. Скринінг</p> <p>Використовує швидкі тести та методи вимірювання, які чутливі до значення потреби втручання з фізичної терапії. Обговорює з супервізором покази та протипокази до втручання.</p>	<p>RH 09. RH 10. RH 11. RH 18.</p>
<p>8. Обстеження</p> <p>Отримує інформацію від пацієнта/клієнта (інтерв'ювання пацієнта/клієнта) та з джерел, використовуючи категорії Класифікатора функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 для опису порушень структури та функції тіла, активності та участі, з'ясовує запит пасате/клієнта в категоріях НК 030:2022. Використовує інші ресурси за необхідності (наприклад, медичну карту, сім'ю, доглядачів, інших працівників у сфері охорони здоров'я). Збирає інформацію, яка свідчить про протипокази до фізичної терапії чи потребу в невідкладній медичній допомозі.</p> <p>Проводить обстеження з фізичної терапії, використовуючи специфічні для конкретних проблем/обмежень функціонування міжнародні стандартизовані інструменти обстеження та оцінки (шкали/тести/опитувальники). Організовує обладнання, необхідне приладдя та оточення під час підготовки до проведення обстеження, проводить обстеження в межах очікуваних часових рамок. Під супервізією фізичного терапевта тести та методи вимірювання логічно розділяє для оптимізації процесу із урахуванням стану пацієнта/клієнта (біль, рівень мобільності).</p>	<p>RH 09. RH 10. RH 11. RH 18.</p>
<p>9. Проведених втручання</p> <p>Здійснює втручання безпечно, ефективно, узгоджено та з відповідним технічним виконанням, під час занять відслідковує реакцію та стан пацієнта/клієнта на втручання, корегує втручання за потреби. Виконує втручання відповідно до індивідуального реабілітаційного дауну, здійснює поточний контроль за виконанням завдань, оцінює прогрес в досягненні цілей та завдань.</p> <p>Обирає відповідне обладнання, яке відповідає цілям пацієнта/клієнта та у надання послуг. Забезпечує належне розміщення обладнання. Пропонує вибір обладнання допоміжних засобів реабілітації з урахуванням побажань пацієнта/клієнта та наявних ресурсів, оцінює його використання, коригує вибір та накатування відповідним чином під супервізією фізичного терапевта.</p>	<p>RH 09. RH 12. RH 13. RH 14. RH 15. RH 16. RH 17.</p>

10. Ведення документації

Вибирає відповідну інформацію для ведення документації щодо фізичної терапії. Документує аспекти надання послуг з фізичної терапії, включаючи скринінг, обстеження, оцінку та план надання послуг, втручання, реакцію втручання під супервізією фізичного терапевта, обговорення з сім'єю пацієнта/клієнта та спілкування з іншими особами, які беруть участь у послуг.

RH 02

RH 04.

RH 05.

Мінімально матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація спеціалізація І7.01 Фізична терапія

Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики: кушетка/стіл реабілітаційний для терапії широкий 120x200 см 2 од; сходи/степ платформи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці передплічні та пахвові, тростини і палиці для ходіння, ходунки-рамки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластична стрічка для вправ різного опору. обважнювачів на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики; гантелі; шведська стінка.

Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

- кушетки/столи реабілітаційні для терапії з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі;
- динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні 2-3 примірники;
- гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки - з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
- 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір один примірник.